

zmařil tím, že dvakrát strážníka uhodil pěstí do obličeje, až krvácel, a (pro násilný odpor obžalovaného) od jeho předvedení na policejní strážnici upustil«. Z těchto zjištění rozsudku plyne, že výkon strážníků nevybočil z mezí toho, k čemu jest strážník formálně oprávněn, že tedy měl náležitosti, jež mu propůjčují povahu služebního výkonu a zajišťují zvýšenou ochranu podle § 68 tr. zák.

Proti úřednímu výkonu jest vyloučena nutná obrana, která předpokládá útok bezprávný, t. j. takový, k němuž útočník neměl práva, což o úředním výkonu zpravidla tvrditi nelze. Obrana by byla možná jen, kdyby se výkon osoby úřední sám jevil bezprávným útokem, najmě kdyby zakládal zločin zlého užívání moci úřední nebo kdyby byl vůbec nedovolený nebo kdyby vůbec nenáležel k působnosti úřední osoby. O tom však nelze mluvit v souzeném případě. Obžalovaný se sice hájil, že (když se hlučně bavil) pojednou k němu přistoupil nějaký muž a tázal se ho, co je, a, když mu zpřímá odpověděl, že nic není, že mu ihned přiložil svěrací řetízek, pokud se týče, že strážník vyňal řetízek a chtěl mu jej přiložit, proti čemuž se však obžalovaný snažil ubrániti, ruku vytrhl a tak snad strážníka zasáhl do obličeje. I kdyby bylo lze v provedení zmateční stížnosti shledati výtku neúplnosti v tom směru, že se soud neobírá obhajobou obžalovaného a výsledky provedeného řízení o tom, za jakých okolností se obžalovaný strážníkovi vzepřel, šlo by o okolnosti pro otázku viny nerozhodné, an nikdo netvrdil aniž jinak vyšlo na jevo v trestním řízení, že služební výkon strážníků postrádal formální oprávněnosti, že byl strážník proto zbaven ochrany podle § 68 tr. zák. a že, i kdyby byla pravdivou obhajoba obžalovaného (vyvrácená ostatně čtyřmi svědky průvodními), že se vzepřel strážníkovi proto, že se mu pokusil přiložit »ihned« svěrací řetízek, neopravňovala by ho tato okolnost k nutné obraně, poněvadž by i bez ohledu na otázku věcné oprávněnosti tohoto opatření v souzeném případě výkon strážníků nepřestal býti výkonem služebním tím spíše uváží-li se, že policejní stráž smí tohoto opatření použití, kdykoliv toho vyžaduje její osobní bezpečnost nebo bezpečné předvedení pachatele, podezřelého z útěku.

### Čís. 3836.

Okolnost, že obžalobou byla pozastavena jen část článku, nebrání tomu, by soud nezjistil smysl této části ve spojitosti s nepozastaveným obsahem článku.

V pouhém zjištění, že břemena rolnictva pro někoho jako zámožného rolníka nejsou tak tíživá a nejsou jím tak tíživě pociťována, a že vodítkem jeho politiky jest především hájení národně-politických zájmů, proti nimž musí ustoupiti do pozadí zájem hospodářský, — není nic nečestného a urážlivého.

(Rozh. ze dne 10. dubna 1930, Zm I 627/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Chebu ze dne 13. června 1929, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle § 491 tr. zák., mimo jiné z těchto

#### důvodů:

Zmateční stížnosti soukromého obžalobce, dovolávající se číselně důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř., nelze přiznati úspěch. Namítajíc, že nelze věty pozastavené obžalobou vytrhnouti z celkové souvislosti, v níž jsou uveřejněny, vytýká zmateční stížnost rozsudku formální vadu neúplnosti podle čís. 5 § 281 tr. ř., pokud se prý rozsudek nezabýval hodnocením smyslu pozastavené části ve spojitosti s celkovým ostatním obsahem článku. Stížnosti lze přisvědčiti, že okolnost, že obžalobou byla pozastavena jen část článku, nebrání tomu, by soud nezjistil smysl této části ve spojitosti s nepozastaveným obsahem článku. Leč rozsudek takovou vadu nevykazuje, an zjišťuje, že zažalovaná část o sobě vystihuje samostatnou myšlenku a nepoukazuje ani výslovně ani čtenáři snadno srozumitelně na část předcházející nebo následující, naopak vysvětluje již z nadpisu článku: »Einige Feststellungen«, že jde o několik samostatných »pojednání« (projevů). Z tohoto obsahu rozsudkových důvodů, k nimž soud ještě dodává, že ani »žalobní tenor« nijakým způsobem nepoukazuje na souvislost pozastavené části s ostatním doslovem článku, vysvětluje nadevší pochybnost, že si soud při výkladu pozastavené části všiml i nepozastavených částí článku, a dospěl k názoru, že nejsou ve spojitosti s pozastavenou částí, takže při výkladu této části nijak na váhu nepadají. Pouhým tvrzením, že celý článek je jediným útokem proti soukromému obžalobci, nedolichuje stížnost, že právě onen výrok soudu je stížen některou z formálních vad čís. 5 § 281 tr. ř.

Ani další námitce stížnosti, že rozsudek neuvádí důvody, proč jest pozastavená část dovolenou kritikou, jen projevem nespokojenosti, nikoli viněním z nečestné vlastnosti neb z opovrhlivého jednání, nelze přisvědčiti, an soud v několika odstavcích rozsudkových důvodů uvádí, jak k tomuto závěru dospěl. Chce-li snad stížnost výtkou tou uplatniti mylný právní výklad pozastavené části, omyl hmotněprávní, pokud soud neshledal v tomto projevu skutkovou podstatu přečinu proti bezpečnosti cti, jest poukázati k tomu, že zrušovací soud již ve svém prvním rozhodnutí projevil právní názor, že by nebylo lze v pozastavené části samé spatřovati nic nečestného a urážlivého, pokud jí měl býti jen zjištěn hospodářsky zcela přirozený zjev, že břemena rolnictva pro soukromého obžalobce jakožto rolníka zámožného nejsou tak tíživá a nejsou jím tak tíživě pociťována, a že vodítkem politiky soukromého obžalobce jest především hájení národně-politických zájmů, proti nimž musí ustoupiti do pozadí zájem hospodářský.

Že účelem pozastavené části bylo právě toto konstatování, zjišťuje soud, a to, jak dovozeno, způsobem formálně bezvadným. Nepodřadil-li soud tuto stať skutkové podstatě § 491 tr. zák. ani jiného přečinu proti bezpečnosti cti, řídil se právním názorem nejvyššího soudu v předchozím rozhodnutí, a nelze podle § 293 odst. 4 tr. ř. tento výrok vůbec napadati.

### Čís. 3837.

Ustanovení § 492 tr. zák. bylo rozšířeno v § 27 tisk. nov. na periodické tiskopisy; jsou předmětem trestného činu proti bezpečnosti cti, směřuje-li urážka proti nim jako takovým.

Pachatelův úmysl musí směřovati k tomu, dotknouti se cti určité osoby (periodického tiskopisu) a musí býti tento úmysl jiným poznatelný.

Při řešení otázky aktivní legitimace k obžalobě pro urážku na cti má se soud v první řadě zabývatí otázkou, proti komu směřoval úmysl obžalovaného, a má se v tom směru zabývatí nejen jeho obhajobou, nýbrž i nadpisem článku a celým jeho obsahem.

Podmínkou příkazu zodpovědnému redaktorovi a vydateli, by bezplatně a bez poznámky uveřejnil rozsudečný výrok (§ 13 odst. 2 tisk. nov.) jest, by soud vyslovil ve výroku, že pravdivost zprávy nebyla prokázána; nestalo-li se to a nebylo-li ani uveřejnění uloženo, jest rozsudek napadnutí zmateční stížností z důvodu, že to nebylo vysloveno; nestačí odvolání, že nebylo uloženo uveřejnění.

K rozhodování o útratách jest podle § 392 tr. ř. i v případě § 13 (2) tisk. nov. příslušným vrchní soud.

Bylo-li trestní řízení vedeno po rozumu § 56 tr. ř. a § 26 odst. (3) tisk. nov. proti pisateli článku pro přečin a proti redaktorovi pro přešupek společně před kmetským soudem, jest o odvolání, pokud směřuje proti tomu, že soud neuložil redaktorovi, zproštěnému podle § 5 tisk. nov., uveřejnění rozsudekový výrok podle § 13 tisk. nov., rozhodovati zrušovacímu soudu; nejde tu o věc přestupkovou ve smyslu § 28 čís. 4 tisk. nov.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1930, Zm I 329/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného Julia F-y do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 11. února 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 491 tr. zák. a Antonín H. podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přešupek podle § 6 odst. (1) zák. ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n. zproštěn, 1, vyhověl, zrušil napadený rozsudek ohledně Julia F-y jako zmatečný, a věc vrátil témuž soudu nalézacímu, by o ní znovu jednal a rozhodl. 2. Pokud byl citovaným rozsudkem spoluobžalovaný Antonín H. z obžaloby zproštěn, zůstal rozsudek nedotčen. 3. odvolání soukromého obžalobce jakožto